

Mehlaux Veiz Vangzsi

Ngoenznaengz, Veiz Vangzsi cungj youq ndaw reihfaiq gwnz Byagimgaeq daejfwkfwk, gag ienq swheij mingh rwix mingh yaez, gofaiq ndaw reih cungj saj gvaq gij raemxda de. Sou faiq baez daihsam le, de caengz ndaej daemj baengz, couh buen daengz ranz Muzsanh bae youq lo. Muzsanh dwg lwgdog, ndaw ranz lij miz daxboh daxmeh. Song bouxlaux gingciengz youq dangqnaj lwgbawx ndaq daeglwg mbouj hauqswnh. Veiz Vangzsi dauqfanj naiq songde naihsim ciengxlaux, lwg mbouj youq, lijmiz bawx!

De naenghndwen lo, seng daeglwg he, an coh heuh Daegmuengh——Muengh daxboh vaiqdi dauqma.

Daegmuengh rox gangjvah lo, caenh rox heuh daxmeh、daxgoeng、daxbuz, mbouj ndaej heuh saek coenz daxboh. Daeg neix hojlien z lai lo!

Daegmuengh haeuj hag lo, gyahcangj dienz aen coh daxgoeng. Veiz Vangzsi dang lwg youh dang bawx, hauqswnh song geqlaux raixcaix. Song geqlaux youq naj vunz ndaw mbanj cungj haenh: Beij dahlwg swheij lij ndei!

Daxgoeng daxbuz gvaqseiq le, aen ranz neix couh nanzgvaq lai lo! Saeh hung saeh iq, baihindaw baihrog, bouxvunz doxyaeng he cungj mboujmiz. Mboujgvaq, de cungj nyinhnaeuz ngoenzlawz Muzsanh gag sawqmh dauqma. Haujlai yahmoiz daeuj yienq de daiq lwg bae haq, hoeng de caengz lumz gij vah de caeuj Muzsanh doxmieng haenx. De cungj dawz maqmuengh geiq youq ngoenzcog, miz ngoenzcog, gij maqmuengh de couh mbouj rox byoengq.

Miz ngoenz he, boux sou bwnbik he daeuj daengz ndaw mbanj, haeuj daengz ranz Veiz Vangzsi, laeglemx gyau fung saenq he hawj de, youhcai q daengq de: “Gaej hawj bouxwnq rox bw.” Gangj le couh gipmuengz byaij lo. Veiz Vangzsi mbouj rox saw, dawz fung saenq dauq ranzdai q gyau hawj daxboh. Daxboh ngamq yawj duenhnduj, angq dwk bek goekga haenh: “Bouxak! Laxlawz Muzsanh youq baihrog guh saehhung ha!” Yawj roengzbae, bouxgeq youh heiqndat lo: “Hei, baenzneix gangj mbouj baenz law!”

Veiz Vangzsi yawj ok ndaw saenq miz gij saeh mbouj bingzciengz, siujsim dwk cam daxboh: “De gangj gijmaz la?”

Daxboh vix mbaw saenq naeuz: “De gizneix sij, de youq baihrog guh gwzming, gangj mboujdingh ngoenzlawz dai, engqgya mbouj rox ngoenzlawz ndaej dauqma, heuh mwngz gaej caj de lo, swnh lijcaengz miz lwg, bae haq bouxwnq.”

Veiz Vangzsi simgip naeuz: “Mbouj mbouj,

姆 姥 韦 黄 氏

□Veiz Yizfanz sij Mungz Sugij hoiz

□韦一凡 文 蒙树起 译

每天，韦黄氏在金鸡岭上的棉花地里凄切哭泣，自怨自诉，每一棵棉树上都洒过她的涕泪。收完第三次棉花，她来不及织布，就搬到木山家里来住下了。木山是独龙崽，家里还有爹妈。两老常对儿媳骂儿子不贤不孝。韦黄氏反而劝慰公婆宽心养老，他不在，有她呢！她坐喜盘了，生下一个男孩，取名阿望——望阿爸快归来呀。

阿望会说话了，只会叫阿妈、阿公、阿婆，没能叫一声阿爸。可怜的孩子！

阿望上学破蒙了，家长填阿公的名字。韦黄氏又当儿子又做媳妇，加倍孝敬公婆。公婆满寨子夸她：比亲生女强！

公婆去世以后，这个家真难撑呀！大小事情，里里外外，连个商量的人都没有。不过，她总觉得有一天木山会突然归来。多少媒婆来过劝她“拖油瓶”改嫁呀！可她不能忘记她和木山的海誓山盟。她一直把希望寄托在明天，只要还有明天，她的希望就不会破灭。

果然有一天，寨里来了收鸭毛的生意人，问清了门户，悄悄把一封皱巴巴的信交给了韦黄氏，重重叮咛一句：“别让外人知道。”说完匆匆走了。韦黄氏不识字，揣着信赶回娘家，把信交给了阿爸。阿爸看了开头，高兴得拍腿称赞：“好汉！原来木山是在外头干大事呀！”看下去，老人却动起气来：“嗨！这不废话！”

韦黄氏看出信里头有什么不平常的事，小心地问阿爸：“他说什么啦？”

阿爸点着信说：“他这里写着，他在外头干革命，说不定哪天会牺牲，更说不定哪天能回来，叫你不要等他了，趁着还没生孩子，另找个主家。”

韦黄氏急着说：“不不，阿爸！你快回个信给他，就说阿望七岁了，脸儿全像他……还有，他革命，我等他……”

阿爸两手一摊：“写信往哪儿寄？也不知道他住在什么地方！”

信是没有写，可她心里踏实了。丈夫活着，在为穷人争天下哩。哪怕等到天老了，她也要等他。等呵等呵，从二十岁等到三十五岁……

卜卜卜！粥滚了，热气冲出锅盖，泡沫漫溢锅边。韦黄氏揭开锅盖，手执长柄木勺，在滚开的粥锅里画着圆圈搅了五次。然后，拿来半升金黄的玉米粉，一把把撒下去。玉米粥变稠了，锅里翻滚着金色的泡沫。她又拿长柄木勺画着圆圈搅五次。再烧一阵火，看见沉在锅底的米粒浮了上来，她又用木勺在锅里画着圆圈搅五次。撤了火，这锅粥就熬得了。

她每天煮一锅粥，总共用木勺在锅里画十五次圆圈，一次不多，一次不少。为什么呢？她等木山等了十五年呀！那十五年的日子，像玉米粥一样，是一天天熬过来的。

唉！十五年的苦等，给她的报偿是一条擦泪的毛巾！——她叹了口气，坐在土灶前，拿烧火棍拨拉将要熄灭的灰烬，那令人凄楚的一幕又浮现在眼前。

阿望十四岁那年，解放了，天变啦。木山该有个音讯了呀。韦黄氏天天竖起耳朵等着。果然，过不久人们风传木山在省城里坐了一个官位，比县长还大呢！她乍一听这消息，想信不敢相信。接着，木山来信了，收信人写的是阿公阿婆的名字。她捏着信，叫阿望念。阿望快要高小毕业啦，头一次见到爸爸的亲笔信，他流着泪给阿妈念哩！信上只问候阿公阿婆，并说他最近要回家看望二老。阿公阿婆去世了，木山还不知道呢。阿望念完这边，又翻过那边，怪呀，信上没一个字提到他和阿妈。韦黄氏心里好不虚慌，她叫儿子马上给木山复信，把家里的景况都写上。她坐在桌边，看着儿子写，时不时提醒儿子，该添上什么。信寄出去当天，她把那只黄花项鸡单独关进小笼，用香油伴熟玉米喂它，等木山回来，合家三口吃一餐团圆饭。等到黄花项鸡被喂得两腿撑不住一身肥肉趴下来了，还不见木山回来。

有一天，刮着小北风，韦黄氏正在曲流河里捞猪菜。阿望急急忙忙地跑来，离老远就喊：“阿妈！有人来啦！”

“谁呀？”

“有一个穿大衣的人，是区长跟他来的！你快回去看看！”

(二)

daxboh! Mwngz vaiqdi hoiz saenq hawj de, couh naeuz Daegmuengh ndaej caet bi lo, aennaj cungj lumj de……Lij miz, de gwzming, gou caj de……”

Daxboh aj song fajfwngz: “Sij saenq geiq daengz gyawz bae? Cungj mbouj rox de youq gizlawz!”

Mbouj sij baenz saenq, hoeng ndawsim de maenhsaed lo. Bouxgvan lij lix, bae bang bouxhoj hoenxcienq ne! Danghnaeuz yaek caj daengz dai, de hix caj. Caj ha caj ha, daj ngeihcib bi caj daengz sameib haj bi……

Bububu! Souh goenj lo, suindat cung ok farek, fugfauz roenxok henz rek. Veiz Vangzsi biengj farek, yungh beuz ganjraez hoed souh haj gvaengx, gaendwk dawz daeuj byongh mbaet mbahaeuxyangz henj, baenz gaem baenz gaem saj roengzbae. Souhhaeuxyangz bienq gwd lo, ndaw rek goenj gij fugfauz henjgim. De youh yungh beuz hoed haj gvaengx. Caiq ndaengi yaep feiz he, raen naedhaeux caem youq daejrek haenx fouz hwnjdauj, de youhcai q yungh beuz hoed haj gvaengx. Ndaep feiz le, rek souh neix couh cawj baenz lo.

De ngoenznaengz cawj rek souh he, gungh yungh beuz youq ndaw rek ved cibhaj aen luenz, mbouj lai hix mbouj noix. Vihmaz ne? De caj Muzsanh caj le cibhaj bi lo! Ndaw cibhaj bi neix, lumj souhhaeuxyangz nei, dwg baenz ngoenz baenz ngoenz ngauz gvaqdaej.

Ae! Gwn haenz gwn hoj caj baenz cibhaj bi, caenhmiz sujbaq caeuj raemxda buenx de!——De danq gaemz heiq he, naengh youq henz saeuj, yungh nyefaex yoeg gij daeuh yaek ndaep haenx, gij ngoenzcej siliengz youh yienh daengz dangqnaj.

Bihaenz Daegmuengh cibseiq bi, gaijfang lo, mbwn bienq lo. Muzsanh wngdang miz siusik luba. Veiz Vangzsi ngoenznaengz dik rwz caj. Dahraix, gvaq mbouj geijnanz couh dingqnyi naeuz Muzsanh youq ndaw singz dang guen, beij hakyienh lij hung ne! De baez dingqnyi, cungj mbouj gamj saenq. Gaendwk, Muzsanh sij saenq daeuj lo, bouxsousaenq sij aen coh daxgoeng daxbuz. De gaem fungsaenq, heuh Daegmuengh doeg. Daegmuengh yaek gauhsiuj bizyez lo, baeznduj raen fung saenq daxboh, de lae raemxda doeg hawj daxmeh dingq. Gwnz saenq caenh cam daxgoeng daxbuz baenzlawz yiengh, caemhcai q naeuz mbeongqneix yaek dauqdaej yawj gyoengqde. Daxgoeng daxbuz gvaqseiq lo, Muzsanh lijcaengz rox ne. Daegmuengh doeg mbiengj he liux, youh fan mbiengj wnq doeg, gvaiq lo, gwnz saenq cungj mboujmiz saek cih saw lwnh daengz de caeuj daxmeh. Ndaw sim Veiz Vangzsi mbouj onjdangq lo, de heuh daeglwg sikhaek hoiz saenq hawj Muzsanh, dawz gij saeh ndaw ranz cungj sij liux. De naengh youq henz daiz, yawj daeglwg sij, seiz mbouj seiz daezsingj daeglwg, wnggai gya gijmaz haeujbae. Ngoenz geiq saenq, de gaeb duz gaeqhangh henj he gven haeuj ndaw rongz, yungh lauz gyau x haeuxyangz cug gueng de, caj Muzsanh dauqma, daengx ranz sam vunz couh ndaej doxcomz gwn canq he lo. Caj daengz duz gaeqhangh henj daengx ndang bizbwd cungj ndwn mbouj baenz lo, lijcaengz raen Muzsanh dauqma.

Miz ngoenz he, rumzbaek cibibi, Veiz Vangzsi cingq youq ndaw dah swiq byaekmou. Daegmuengh gipgip muengzmuengz buet gvaqdaej, haujlai gyae couh hemq: “Daxmeh, miz vunz daeuj lo!”

“Byawz ha?”

“Dwg boux daenj buhraez he, dwg gihcangj caeuj de daeuj! Mwngz vaiqdi dauqbae yawjyawj!”

(2)